

УДК: 619:615.5:636.7.082.

ДІАГНОСТИКА ТА ЗАХОДИ ПРОФІЛАКТИКИ МАСТИТУ У КОРІВ

К.М. Золотоноша, магістр

*Л.В. Корейба, к.вет.н, доцент кафедри хірургії і акушерства с.-г. тварин
Дніпровський державний аграрно-економічний університет*

Ключові слова: корова, мастит, діагностика та заходи профілактики.

Постановка проблеми. Аналіз результатів акушерко-гінекологічної диспансеризації корів, відзначає, що в зимово-стійловий період часто спостерігаються одночасно перебігаючі запальні процеси в статевих органах і вимені. Деякі автори вказують на кореляційний зв'язок захворювань статевих органів і маститів та вважають, що акушерські і гінекологічні захворювання частіше ускладнюються маститами, ніж мастити – захворюваннями репродуктивних органів [1, 3, 4].

Роль спеціаліста ветеринарної медицини у вирішенні проблеми маститу та отримання якісної молочної продукції полягає в у контролі ветеринарно санітарних заходів на молочному комплексі, організації дослідження корів на мастит та проведенні відповідних діагностичних та лікувально-профілактичних заходів.

Метою роботи було вивчення ефективності системи, що полягала у своєчасному виявленні та профілактики маститів у корів в умовах Пр-АТ «Агро-Союз» Синельниківського району Дніпропетровської області. Основне призначення цього пункту полягало у постійному контролі за станом вимені корів.

За даними багатьох авторів система діагностики має бути підібрана так, щоб охоплювати всі періоди життя корови, як в лактації, так і в сухості; своєчасно інформувати ветслужбу про виникнення патологічного стану вимені і зміну якості молока; максимально точно диференціювати наявні відхилення від норми [1, 2, 3, 5].

З цією метою в умовах господарства у лактаційний період проводять щоденний огляд вимені і збір даних від операторів машинного доїння й дозволяють ветспеціалісту оперативно реагувати на гострі патологічні процеси без переходу їх в підгострий або хронічний перебіг. Це значно скорочує тривалість терапевтичного курсу і збільшує економічну ефективність використання ветеринарних засобів.

Щодекадний контроль рівня соматичних клітин у збірному молоці дозволяє ветлікарю стежити за загальною маститною ситуацією по стаду.

Збільшення цього показника є орієнтиром, що вказує на початок масової захворюваності маститом або грубому порушенні технології доїння. У разі підвищення соматичних клітин у збірному молоці понад норму на 20-30% необхідно провести комплексне обстеження доїльного устаткування, проконтролювати технологію доїння і обстежувати лактуючих корів на мастит по долях вимені.

Рівень лейкоцитів у пробах збірного молока визначають у лабораторії господарства методом прямого підрахунку соматичних клітин або за допомогою індикаторів з поверхнево-активних речовин (Мілк-тест та Каліфорнійський тест) (фото 1).

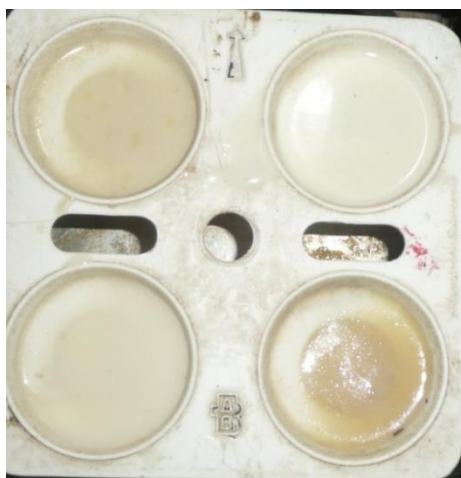

Фото 1. Проба з каліфорнійським тестом

Щомісячно досліджують усіх лактуючих корів на субклінічний мастит по окремих долях вимені. Для цього застосовують індикатори на основі поверхнево-активних речовин (за літературними даними найбільш ефективний Каліфорнійський тест). Техніка постановки тест-реакції проста у виконання, свідчення тесту високоінформативні і має високу міру достовірності з прямим підрахунком камерним методом.

У період сухостою – після останнього доїння проводять комплексне обстеження вимені (зовнішній огляд, глибока пальпація, досліджують на субклінічний мастит). Впродовж сухостійного періоду вим'я корови має знаходитись під постійним контролем (щоденний огляд сухостійних корів).

За надмірної забрудненості шкіри і дійок вимені або наявності візуальних пошкоджень терміново проводять заходи щодо їх усунення.

Якщо при постановці корови на сухостій доля вимені була уражена маститом, то через 14 діб проводять повторне дослідження секрету і в разі виявлення відхилень від норми призначають лікування.

З методів фармакопрофілактики маститу у лактуючих корів найбільше поширення отримала дезінфекція дійок вимені. Теоретичним обґрунтуванням цього методу є те, що в проміжках між доїннями мікроби-збудники маститу накопичуються в складках шкіри і під час чергового підключення доїльної апаратури потрапляють у підсоскову камеру і через відкритий дійковий канал потрапляють в молочну залозу.

Для профілактики мікробного обсіменіння серед корів у господарстві використовують розчин перекису водню, йод-, хлор- і кислотомісткі розчини шляхом занурення в них дійок на декілька секунд відразу після зняття доїльних стаканів.

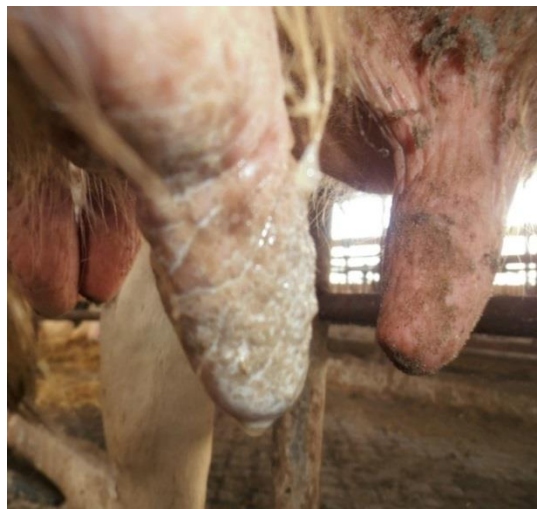
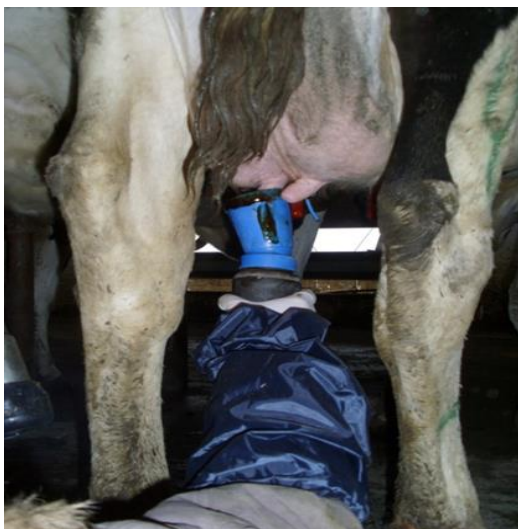

Фото 2 і 3. Занурення дійок вим'я в розчин перекису водню

Висновок. Пропонована система своєчасної діагностики та профілактики маститу в умовах Пр-АТ «Агро-Союз» Синельниківського району Дніпропетровської області дозволяє встановити максимально інформативний контроль за вим'ям у корів, оперативно виявляти виникаючі патології і своєчасно приймати заходи щодо їх усунення.

Бібліографічний список

1. Гришко Д.С. Ефективність протимаститних препаратів вітчизняного виробництва у комплексній терапії корів, хворих на мастит / Д.С. Гришко, Ю.А. Жирнова // Вісник Сумського національного аграрного університету. – Суми, 2003. – №10. – С. 21-26.
2. Золотоноша К. М. Ефективність комплексного лікування хворих маститом корів в умовах Пр-АТ «Агро-Союз» Синельниківського району Дніпропетровської області / К. М. Золотоноша, Л. В. Корейба // Здобутки студентської молоді у вирішенні науково-практичних питань ветеринарної медицини : зб. матеріалів II (69) міжнар. студентської наук.-практ. конф. / Національний університет біоресурсів і природокористування України. – Київ, 2015. – С. 355-356.
3. Корейба Л. В. Поширення та взаємозв'язок маститу із післяродовою патологією у корів в умовах господарств Дніпропетровської області / Л. В. Корейба, Д. Плужник, В. Герасимова // Науково-технічний бюлетень НДЦ біобезпеки та екологічного контролю ресурсів АПК / Дніпропетровський ДАУ. – 2012. – Т 1. – № 1. – С. 34-39.
4. Корейба Л.В., Макеева, Золотоноша К.М. Поширення акушерської патології у корів голштинської породи в умовах приватного акціонерного товариства «Агро-Союз» Синельниківського району Дніпропетровської області [Л.В. Корейба] // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: Збірник наукових праць Харківської державної зооветеринарної академії. Х.: РВВ ХДЗВА., 2015. – Випуск 30, ч. 2 «Ветеринарні науки» – С. 78 – 82.
5. Корейба Л.В. Особливості клінічного прояву післяродових маститів у високопродуктивних корів в умовах приватного підприємства «Агро-Союз» Синельниківського району Дніпропетровської області / Л. В. Корейба // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини : зб. наук. пр. Харківської державної зооветеринарної академії / Харківська державна зооветеринарна академія. – 2015. – Вип. 31. – Ч. 2. : Ветеринарні науки. – С. 59-62.